Kölesd Községi Önkormányzat

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2025

Elfogadva: 62/2020. (VI.29.) számú önkormányzati határozattal

I.

BEVEZETŐ

A gazdasági program elkészítése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (5) bekezdésében megfogalmazottak alapján került sor.
A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program elkészítésének célja az önkormányzat képviselő-testületének ciklusi ideje alatt egy előre meghatározott célrendszer szerinti működés, fejlődés.

A gazdasági program elkészítése folyamán figyelembe kell venni a polgármester, illetve a képviselő-testület elképzeléseit, terveit; valamint a település alapellátásának biztosítását, a helyi igények kielégítését.
A legfontosabb szempont azonban mégis az önkormányzat pénzügyi helyzete, a szükséges források megszerzésének lehetősége.

A célkitűzések megvalósításánál a képviselő-testületnek figyelembe kell vennie a pályázati lehetőségek, a közösség érdekét és természetesen a rendelkezésre álló forrásokat.
Fejlesztésre akkor nyílik lehetőség, ha arra központi vagy pályázati önerőt biztosítanak.
Az önkormányzat saját bevételeiből csak kisebb munkákat tud fedezni.

A kormány gazdaságpolitikai céljai, intézkedései nagyban befolyásolják a működést és az ügyintézés folyamatát.

II.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Már 3000 évvel ezelőtt virágzó város volt itt, igaz kevés adat és fennmaradó lelet árulkodik erről. Fontos átkelési pont volt Kölesd abban az időben, kereskedelmi és hadászati szempontból is központnak számított a vidéken.
A több évszázados békés fejlődést a török hódítás akasztotta meg a XVI. században.

A hadak elvonultával viszonylag békés időszak következett, amely alatt még gyarapodott is a virágzó gabona- és szőlőtermelést folytató település népessége.
Jóllehet a mezőváros kevés híján megyeszékhellyé vált, 1818-ban pedig uradalmi központtá emelkedett, a XVIII. század utolsó harmadától a gazdaság és a népesség növekedése lelassult,
A mezőgazdasági termelés növekedésének lehetőségei korlátozottak voltak.
A dualizmus időszakában posta, gyógyszertár, óvoda, közvágóhíd létesült, új iskolát kapott a három nagy felekezet, s újjáépítették a községházát is. Körorvosi, segédjegyzői állás létesült, a bábák helyére szakképzett szülésznő lépett. A felmerülő költségek egy részét a gyarapodó községi vagyon bérbeadásából teremtették elő. A patakmalom mellé a XIX. század végére a község megvásárolta a nagyvendéglőt, és megszerezte a vásártartás jogát is.
Bár az első világháború súlyos vérveszteséget és megpróbáltatásokat okozott a község lakosságának, nem adott alapvetően új irányt fejlődésének.
A tovább gyarapodó jómódú parasztság földjein megjelentek a korszerű gépek, alkalmazni kezdték a műtrágyát, elterjedőben voltak a hússertések, a hidegvérű lovak.

A község fokozatosan átalakuló életét a második világháború és annak következményei forgatták fel fenekestül.

A kommunista társadalom-átalakító kísérlet felszámolta az évszázados hagyományokra visszatekintő paraszti társadalmat, gazdaságot, tsz-ekbe kényszerítette az embereket.
Az emberek megélhetésük érdekében vagy ingázásra, vagy városba településre kényszerültek, rohamosan csökkent és közben kicserélődött a község lakossága. Ugyanakkor új iskola épült, fejlődött az úthálózat, előrehaladt a lakóházak közművesítése.
Átalakult a számszerűleg stagnáló kézműipar, az eltűnő csizmadia-, takácsmesterség helyére új szakmák, mint például a villanyszerelő, a műszerész lépett. Változóban volt az emberek mindennapi élete is. Járdák, utak épültek, villamosították a községet, elterjedt a rádió, megjelent a mozi, a futballpálya, a házak tetejére nád helyett cserép került. A fiatalabb nemzedék öltözéket váltott, a hagyományos népviseletet modern, polgári ruházat váltotta fel.
A település 1990-óta lassan, de folyamatosan fejlődik és szépül.
A település központjában kialakult egy kis piactér, ahol szinte minden nap árusok kínálják különböző portékáikat, ezért a község lakói számára a közösségi élet egyik fő színhelyévé vált. A régi vaskorlátos hidat, egy modern fahíd váltotta fel.
A felújításokat jól példázza, a Művelődési Ház, az iskola, óvoda folyamatos felújítása, a közterek folyamatos rendezése (évszaknak megfelelően), játszóterek építése.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A 2015-2020 időszaki gazdasági program értékelése

Az állami adósságkonszolidációnak köszönhetően az önkormányzat eljutott oda, hogy jóval nagyobb hangsúlyt tudott fektetni az itt élők komfortérzetének javítására, a híd, járdák, utak, felújítására, kátyúzásra, a közszolgáltatások minőségi javítására, azaz egy még élhetőbb település kialakítására.
Nem cél a korábbi gazdasági program részletes kiértékelése, célszerű azonban a korábbi program azon részeinek továbbvitele, ahol a fejlesztések vagy átalakítási lépések nem értek véget:

- közlekedési infrastruktúra fejlesztése,
- közszolgáltatást nyújtó épületek felújítása.

2. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Kölesd a Sió és Sárvíz mentén, két tájegység, a Mezőföld és a Tolnai Hegyhát találkozásánál fekszik. Hosszú ideig mezővárosi rangot viselt. A dombos Hegyhát erózió formálta völgyei sugarasan tartanak a település irányába, átellenben pedig a lecsapolás előtt itt szűkült össze a Sió–Sárvizet kísérő széles mocsár, kedvező lehetőséget kínálva az átkelésre. E földrajzi adottságok évezredeken keresztül vonzó célponttá tették a vidéket a letelepedni kívánó ember számára.
A helység alapítói azt a földrajzi helyet választották lakóhelyül, ahol észak, nyugat és déli irányból sugarasan érkező völgyek egy ponton, közel a folyóhoz találkoznak.

Az 1990-es évek előtt termelőszövetkezet működött. A rendszerváltozás után egészen napjainkig a település lassan, de folyamatosan fejlődik.
A település dombos vidéken terül el, talaja főleg a mezőgazdaság, gyümölcstermesztés számára nyújt kedvező feltételeket.
Az átmenő forgalom nem csekély, de mivel a vasút és az autópálya elkerüli a települést, a közelben nagy lehetőség nem adódik. Bár a természeti adottságok kedvezőek, de a befektetők számára mégsem elegendő, nem éri meg ide települni, az optimális telephelyhez több feltételnek kell érvényesülnie.

3. Főbb demográfiai jellemzők

a) Állandó népesség számának alakulása az elmúlt 5 évben

Év	(fő)
2015.	1511
2016.	1527
2017.	1517
2018.	1503
2019.	1487

A lakónépesség korcsoportos összetétele:

0-3 év	54
4-6 év	44
7-14 év	135
15-18 év	73
19-55 év	758
56-70 év	264
71 év felett	159

b) Népesség kor szerinti megoszlása 2019. december 31-i állapot szerint

Kor szerinti csoportosítás	Fő
0-3	54
4-6	44
7-14	135
15-18	73
19-60	758
61-	423
Összesen:	

Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a
Gyermek és fiatalkorú	306	20,6
Munkaképes korú	758	50,9
Időskorú	423	28,5
Összesen:		**100**

Megállapítható, hogy a település lakossága az elmúlt 5 évben lassú, csökkenő tendenciát mutat, de nem jelentős mértékben.

A korcsoportos bontásból kiderül, hogy 2019-ben a munkaképes korúak száma 758 fő, ez az állandó népesség 50,9 %-a.
Egyre több ember keres máshol munkalehetőséget, főleg a nagyobb városokban vagy agglomerációs körzetekben, ahol szerintük kedvezőbb körülmények vannak a megélhetéshez.
A közmunkaprogram egyre kevesebb embernek ad munkalehetőséget, ez a megoldás átmeneti, ideiglenesen javítja a mutatókat, de hosszú távon biztosabb megélhetést kell biztosítani az embereknek.

Sajnos nő azok száma is, akik külföldön próbálnak szerencsét.

Az elvándorlás folyamata oda vezetett, hogy a település az elöregedő falvak csoportjába tartozik. Az itt élők jó része elszegényedett, nagy a szegregáció a tehetősebb és szegényebb emberek között.

Az a nem könnyű feladat áll tehát az önkormányzat előtt, hogy megfelelő gazdasági eszközök használatával ezt a folyamatot megállítsa, lassítsa, megpróbálja a fiatalok számára vonzóvá tenni a települést.

4. Infrastruktúra helyzete

A gazdasági fejlődés, és egy térség fejlődése nagyban függ az infrastruktúra fejlettségétől, mert ha kedvezőek a feltételek, akkor a befektetők is szívesebben jönnek ide.

A település megközelíthetőségének közúti feltételei kedvezőek: Szekszárd, Paks és Gyönk is könnyen megközelíthető közúton. Az elkövetkezendő években a Kormány 1573/2018. (XI.15.) kormányhatározatában foglaltak értelmében felújításra kerül a 6233. jelű összekötő út 63. számú főút – Kölesd közötti szakaszának felújítása, illetve a 6313. jelű összekötő út felújítása Kölesd-Gyönk között, továbbá a 6317. jelű összekötő út Harc–Sárszentlőrinc közötti szakasz felújítása, amely szintén érinti Kölesd település Magyar Közút kezelésében lévő útszakaszát.
A buszközlekedés a megyeszékhelyre viszonylag jó, bár sok a várakozási idő két járat között. Más településre azonban busszal nagyon kedvezőtlenül lehet eljutni, más lehetőséget kell találni.
A legközelebbi vasútállomás a megyeszékhelyen található. Kölesd-Alsótengelicen van ugyan vasútállomás, de nem áll meg a vonat ezen a helyen.
Az autópályák elkerülik a községet. Legközelebbi autópálya felhajtó viszont közel, 14 km-re található.
Sajnos az önkormányzati tulajdonú utak állapota rossz, melyek felújítására kizárólag pályázatokból van lehetőség.

Az egészségügyi ellátás biztosított, a háziorvosi rendelő 4 éve lett felújítva. A fogorvos tekintetében a szedresi körzethez tartozik a község, így a fogorvosi szolgáltatás ott vehető igénybe.

Óvoda és általános iskola is működik a községben, az óvoda az Önkormányzat fenntartásában; az iskola a Szekszárdi Tankerületi Központ működtetésében. Az iskola épületének felújítására a tavalyi év folyamán került sor.

A helyi szociális feladatok tekintetében az otthon lévő időseket, a gyermekjóléti és családsegítő munkát a Paks Kistérségi Szociális Központ alkalmazottai látják el helyi szinten.

A vezetékes közműhálózat kiépítettsége megfelelő, szinte minden háztartásban van vezetékes ivóvíz, a szennyvíz-elvezetés is kiépítésre került.
A község vezetékes telefon, mobiltelefon, illetve internethálózat kiépítettsége lefedi a települést. Szinte majdnem minden háztartásban van számítógép és internet hozzáférés.
Évekkel ezelőtt megtörtént a gázhálózat kiépítése is, a gázcsonk minden ingatlannál megvan, a rákötés pedig saját döntésen múlik.
A VERTIKÁL-Alisca Terra Konzorcium közszolgáltató végzi a települési szilárd hulladék elszállítását, illetve a zöldhulladék, továbbá az egyéb szelektíven gyűjtött hulladék elvitelét is.

A község kulturális élete is aktív, ugyanakkor a művelődési ház felújításra szorul.
A Közéleti Egyesületen belül több kisebb csoport, szakkör működik, akik az egész év során színes programokkal várják az érdeklődőket.
A megújult könyvtár továbbra is várja az olvasókat és az internetezni vágyókat.
Helyi tv működik – hirdetések feladása, rendezvényekről felvételek készítése, dokumentálás történik.
Néhány kisebb vegyeskereskedés, TÜZÉP, üzemanyagtöltő állomás elégíti ki a vásárlók igényeit.
A közigazgatás terén az önkormányzat nemcsak a kölesdi emberek, hanem a szomszédos település, Kistormás lakosainak ügyeit is intézi. Szükség van ugyanakkor a Hivatal épületének felújítására: fűtésrendszer korszerűsítése, tetőszerkezet cseréje.

5. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A település adottságaiból adódóan a jellemző tevékenység a mezőgazdaság. Egy helyi, és a szomszédos falvakban lévő nagyobb gazdaságok több ember számára biztosítanak munkát. A községben lévő egyéni vállalkozók és családi gazdálkodók zöme is főként mezőgazdasággal illetve szőlőtermesztéssel, pár fő pedig haszonállatok tartásával foglalkozik.
Néhány magánvállalkozó kisebb vegyeskereskedést üzemeltet, pár főt foglalkoztatnak.
Kölesd maga is foglalkoztatóként van jelen a munkaerőpiacon, ezért minden évben részt vesz a közfoglalkoztatási programban. A község a közfeladatok jelentős részét (köztisztaság, zöldfelület gondozás, csapadékelvezető árkok tisztítása) ennek foglalkoztatási programok keretében látja el.

6. *Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása*

A törvény előír az önkormányzatok számára kötelező és önként vállalt feladatokat. Azonban figyelembe kell venni a feladat- és hatáskör jellegét, az eltérő adottságokat, a lakosság számát, a gazdasági teljesítőképességet, a terület nagyságát.
Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

a) *Önkormányzat - közigazgatás*
b) *Orvosi Rendelő, Védőnői tanácsadás – egészségügyi ellátás*
c) *Gyermekjóléti és családsegítő szolgálat – szociális ellátás*
d) *Közösségi tér – művelődés, kultúra*
e) *Óvoda– oktatás, nevelés*

7. *Környezeti állapot*

Kölesd természeti adottságai kedvezőek. A jó fekvésnek köszönhetően a földművelés és állattenyésztés a meghatározó ágazat.
Az ipar kialakításának feltételei részben adottak, bár az optimális telephelyhez nem elegendőek.
A levegő szennyezettsége alacsony, azonban minősége a téli hónapokban rosszabb a tüzelési szezon végett.
Az avarégetést szabályokhoz kötik, így bizonyos időben és meghatározott feltételeknek megfelelően lehet a műveletet elvégezni.

Szabályozni kell az öntözést főleg a nyári időszakban, amikor növekszik a víz iránti igény, csapadékelvezetés problémájára megoldást kell találni.

Törekedni kell az egészséges ivóvízellátás biztosítására, a szennyvízelvezetésre és tisztítására. Jelenleg folyamatban van az ivóvízminőség-fejlesztő program.

A település közterületeinek rendezése, karbantartása folyamatos – szemétszállítás, - szedés, kaszálás, virágültetés.

8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

A Közös Hivatal keretében Kölesd három településsel működik együtt: Harccal, Kistormással, Medinával. Vannak olyan projektek is, amelyeknél a környező települések összefogására van szükség a sikeres pályázat érdekében.

Kölesd testvértelepülése az erdélyi Siménfalva település.

Fontos szempont még, hogy a településen működő civil szervezetekkel is együtt tudjon működni az önkormányzat, mivel vannak olyan pályázatok, amelyeknél az ilyen szervezetek kedvezőbb feltételek mellett pályázhatnak.

9. Adópolitika

Jelenlegi helyzet

Kölesd Községi Önkormányzata Képviselő-testületének alapelve több ciklus óta folyamatosan az, hogy csak annyi helyi adót vessen ki, amennyi a település működtetéséhez, illetve a lépésről lépésre haladó fejlődéshez minimálisan szükséges.
Az iparűzési adókulcs hosszú évek óta állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén – a helyi adókról szóló törvény által lehetővé tett 1 %.
Ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adófizetési kötelezettség – a törvény által lehetővétett 5000 Ft/nappal szemben – 3000 Ft/nap.

A magánszemélyek kommunális adójának mértéke 17.000,- Ft/ingatlan/év. Aki Kölesd közigazgatási területén állandó bejelentett lakcímmel rendelkezik 6.000,- Ft/ingatlan/év kedvezményt kap.

Előreláthatólag – a 2021. évi költségvetési törvénytervezet értelmében - 2021. január 1-jétől a beszedett gépjárműadó bevétel 100%-a a központi költségvetést illeti.
Kölesden nincsen sem építményadó, sem telekadó.
Bár megtörtént az önkormányzati adósságkonszolidáció, a magánszemélyek kommunális adója és az iparűzési adó mérséklésére nincsen lehetőség. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény és az államháztartásról szóló törvény egyértelműen azt az irányelvet követi, hogy az önkormányzatoknak maguknak kell előteremteniük a fejlesztéseikhez szükséges forrásokat, az állam csak a kötelező önkormányzati feladatok finanszírozását vállalja, de azt is csak a település fejlettségének, rászorultságának függvényében.

1) Célok

a) A társadalmi igazságosság megköveteli, hogy a közterhek viseléséből a közösség minden tagja kivegye a részét, ezért a cél egy olyan helyi adórendszer működtetése, amely a lehető legszélesebb réteget vonja be az adófizetésbe.
b) A magánszemélyek kommunális adójának mértékét is lehetőleg alacsonyan kell tartani, de mégis olyan szinten, hogy az fedezetet nyújtson

a szükséges fejlesztésekhez.

c) Az adóbevételek ésszerű, célszerű, takarékos és átlátható felhasználásával növelni az adózási morált,
d) A szociálisan nehéz helyzetben lévőket nem az adórendszeren, hanem a szociális rendszeren keresztül kell segíteni.

10. Ingatlangazdálkodás

1) Jelenlegi helyzet

Kölesd teljes ingatlanvagyona 401 db ingatlanból áll. Ebből:

a) törvény alapján forgalomképtelen 229 db ingatlan (pl. utcák, közök, terek, parkok stb.)
b) törvény alapján korlátozottan forgalomképes 14 db ingatlan (önkormányzati intézmények ingatlanai),
c) üzleti vagyon 158 db ingatlan (pl. önkormányzati lakások, beépítetlen területek, szántók, legelők stb.).

2) Célok

a) Az önkormányzati tulajdonú ingatlanokkal úgy kell gazdálkodni, hogy azok a lehető legésszerűbben szolgálják az önkormányzati feladatok ellátását, a község polgárai életminőségének minél magasabb szintre emelését.
b) A szükséges közszolgáltatások (közúthálózat, alapvető közintézmények) számára megfelelő helyszínek álljanak rendelkezésre.

3) Alapelvek

a) Az ésszerű ingatlangazdálkodás érdekében a forgalomképes önkormányzati tulajdonú ingatlanok, amelyekre hosszú távon nincs szüksége az önkormányzatnak, a vagyonrendelet előírásainak megfelelő módon értékesíthetők. Az ilyen ingatlaneladásból származó bevételeket lehetőleg olyan stratégiai ingatlanok megvásárlására kell fordítani, amelyekre viszont szükség van a jövőben.
b) Az önkormányzat saját feladatainak ellátásához átmenetileg nem szükséges ingatlanok a vagyonrendelet előírásainak megfelelő módon bérbe adhatók. A bérbe adásnál mérlegelni kell, hogy az önkormányzat érdekeit a határozott vagy a határozatlan idejű szerződés szolgálja jobban, illetve, hogy az ingatlan felújításához szükséges forrásokat milyen konstrukcióban lehet az önkormányzat szempontjából legkedvezőbb módon biztosítani.
c)

11. Településüzemeltetés

1) Jelenlegi helyzet

Kölesden a településüzemeltetési feladatokat az Önkormányzat látja el, kivéve a közüzemi szolgáltatásokat.

Célok

a) A település normális napi életének folyamatos biztosítása minden évszakban.
b) A lehető leggazdaságosabb, költséghatékony megoldások megtalálása.
c) A településüzemeltetéssel kapcsolatos szerződésekben foglaltak teljesülésének folyamatos figyelemmel kísérése az Önkormányzat részéről – különös tekintettel a szolgáltatás minőségére.

2) A településüzemeltetési feladatok ellátásának tervezett módja

Az Önkormányzat által ellátandó feladatok:

1. Balesetveszélyes fák gallyazása, kivágása,
2. Buszmegállók takarítása és téli csúszásmentesítése,
3. Csapadékvíz-elvezető árkok, átereszek tisztítása,
4. Járdák, közterek takarítása,
5. Játszótér üzemeltetése, karbantartása,
6. Köztéri szemétgyűjtők ürítése,
7. Közterületen tartandó ünnepi rendezvények előtti és utáni takarítás,
8. Köztisztasági feladatok ellátása,
9. Lakossági bejelentések fogadása,
10. Önkormányzati bérlakások kezelése,
11. Parlagfű irtás,
12. Önkormányzat épületeinek takarítási feladatai.

12. Közszolgáltatások

1) Jelenlegi helyzet

A közművek jelentős része nem az Önkormányzat tulajdonában, illetve kezelésében van (pl. ivóvíz, gáz, elektromos áram), így az Önkormányzatnak sok esetben csak közvetett befolyása van a közszolgáltatások minőségére. A szolgáltatások ára is a legtöbb esetben törvényben szabályozott, tehát az Önkormányzat hatáskörén kívül esik.

2) Célok

a) A csapadékvíz-elvezető rendszer számottevő fejlesztése,
b) A közvilágítás hiányosságainak pótlása, a hálózat folyamatos fejlesztése, korszerűsítése,
c) A környezet védelme, az illegális szemétlerakások csökkentése,
d) A téli hó eltakarítás és síkosság-mentesítés magas színvonalú biztosítása úgy a főbb gyalogos, mint az autós mellékútvonalakon.

3) Alapelvek

Minél alacsonyabb áron, minél magasabb színvonalú szolgáltatás biztosítása, illetve megszervezése a polgárok számára (amennyire a hatósági árak és a hatályos jogszabályok lehetővé teszik).
Minden lehetséges eszközzel képviselni a község polgárainak érdekeit a közszolgáltatók irányában.

10. Az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

Fejlesztés megnevezése
BM-es pályázat keretében:
- Zsámbék utca útfelújítása
JETA- pályázat keretében:
- Kismegyeháza homlokzatának felújítása
TOP- pályázat keretében:
- Kölesd-Kistormás kerékpárút megépítése
- Sió-projekt megvalósítása (pihenőhely kialakítása a Sió partján)
EFOP-pályázat keretében:
- humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben
KEHOP-2.1.3-15-2016-00033 pályázat
Ivóvízminőség-javító program

A nagyobb beruházások pályázatát külső pályázatíró készítette el, a kisebbeknél belső pályázatírás történt.

9. A COVID-19 járvány gazdasági hatásai

Jelen gazdasági program kidolgozásának időpontjában jelent meg a COVID-19 koronavírus hazánkban is, amely robbanásszerűen terjedt a Föld szinte valamennyi országában, és egy olyan világszintű járványt eredményezett, hogy a Kormány 2020. március 11. napján veszélyhelyzetet hirdetett.
2020. március 16. napjától az iskolák átálltak a digitális tanrendre, a munkahelyek, amelyeknél lehetőség volt, a home office foglalkoztatásra.
A pandémia hatására jelentős számú munkahelyen megszűnt a termelés, így az ipar több területén tömeges munkahely megszüntetésre került sor.
A koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése, illetve megelőzése érdekében a Kormányzat eddig több gazdasági mentőcsomaggal reagált, amelyek szociális, adójogi és munkahelyvédelmi intézkedéseket tartalmaznak. Ennek ellenére a világjárvány által okozott gazdasági válságnak elhúzódó hatásaira kell számítani, amely tekintetben az elemzések még nagyon bizonytalan alapokon állnak. Hatása éppen ezért most még nem látható előre, ez pedig befolyásolhatja jelen gazdasági program megvalósítását is.
Az Önkormányzatokra egyrészt többletfeladatokat és többletköltségeket rótt a járványügyi helyzet, másrészt elvonásra került a 2020. évi gépjárműadó 100%-a.
A fentiekre tekintettel a vészhelyzeti védekezést követően a költségvetési rendelet módosítására kell számítani.

IV.

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. *Fejlesztési elképzelések*

Mindig meg kell találni azokat a lehetőségeket, módokat, amelyek a települést előrébb mozdítják, illetve kedvezőbb hatást hozhatnak.
A következő 5 évre vonatkozó konkrét tervek az alábbiak:

a) Turizmus fejlesztése

A község gazdag építészeti és kulturális örökséggel rendelkezik, amelyre építve érdemes fejleszteni a turizmust is, amelynek feltétele az építészeti emlékek felújítása, rendezett környezetének és megközelíthetőségének biztosítása.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2020.	Kölesd-Kistormás kerékpárút
2021.	Méhes
2022.	szállás
2023.	„orvoskút” felújítása

b) Helyi gazdaság fejlesztése

Minden gazdaságfejlesztési program fontos eleme kell, hogy legyen a helyi gazdaság fejlesztése, amely alapvetően az adott térségében meglévő erőforrások bázisán, azok hasznosításával tervezi a helyi termelést-, foglalkoztatást és ezáltal a helyi jövedelmeket növelni.
Kölesd esetében a helyi gazdaság fejlesztésének az alapjait a következő tényezők adják-adhatják:
1. üzletek kialakítása
2. helyi termelői piac kialakítása
3. géppark fejlesztése
4. napelempark kiépítése

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2020-2025.	géppark
2021.	helyi termelői piac
2021.	üzletek kialakítása a szabadtéri színpad alatt
2024.	napelempark kiépítése

c) Óvoda felújítása, mini bölcsőde kialakítása

A kisgyermekes édesanyák munkába állásának segítése érdekében, mini bölcsőde kialakítása indokolt lenne. Emellett szükség van az óvoda épületének, udvarának és csoportszobáinak felújítására is, hogy a mai modern kor követelményeinek 100%-san megfelelő intézményben legyenek elhelyezve gyermekeink.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2023.	óvoda felújítása
2023.	óvoda udvarának felújítása
2024.	mini bölcsőde kialakítása

d) Az Önkormányzat energia-hatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése

Fontos cél az elkövetkező években az önkormányzati épületek esetében energetikai racionalizálás, illetve az e célnak megfelelő fejlesztések megvalósítása.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2020-2021.	Kismegyeháza belső nyílászáróinak cseréje
2020.	Hivatal fűtési rendszerének korszerűsítése
2022.	Kismegyeháza épületének napelemmel ellátása
2022.	IKSZT épületének napelemmel ellátása
2023.	vendégház épületének napelemmel ellátása
2024.	vendégház fűtésrendszerének kiépítése

e) A lakhatási feltételek, illetve a lakhatás körülményeinek javítása

Minden önkormányzat egyik elsőszámú feladata, tekintettel arra, hogy az életminőség szempontjából a legfontosabb tényezőnek a lakhatási feltételek minősülnek.

Kölesd Községi Önkormányzat számára az egyik legfontosabb cél, hogy a település fiataljai a jövőjüket Kölesden tervezzék, itt alapítsanak családot és hosszútávon is a község társadalmi-gazdasági fejlődését szolgálják.

Ebből a célból az Önkormányzat kidolgoz egy telekprogramot, melynek keretében a lakatlan, rossz állapotú ingatlanokat megvásárolja, majd kedvezményes építési telkeket fog kialakítani a helyi, illetve a községben letelepedni kívánó fiatalok számára. A program részleteinek kidolgozása során a fő elv a következő lesz:

- a kölesdi születésű, vagy itt lakóhellyel/munkahellyel rendelkező fiatal felnőttek számára kedvezményes feltételek között kínálunk építési telkeket.

Cél továbbá a bérlakás-állomány kialakítása. Az elmúlt évben egy JETA pályázatnak köszönhetően elkészültek a volt kölesdi pártház társasházzá átalakításának tervei.

Igény esetén - Paks II. építkezésre tekintettel – sor kerülhetne egymunkásszálló kialakítására, melyet az építkezés befejezése után lakásokká lehetne átalakítani.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2020.	telekalakítás
2021-2024.	pártház átalakítása többlakásos társasházzá
2020-2025.	munkásszálló kialakítása

f) A települési infrastruktúra fejlesztése

A település vonzerejének, népességmegtartó erejének fontos eleme az épített- és a zöld infrastruktúra védelme, lehetőség szerinti fejlesztése.
Közterületek állapotjavítása A meglévő zöldfelületek, és a hozzájuk tartozó elemek állagmegóvása, felújítása, valamint újabb funkciókkal történő bővítése. Ennek keretében elkészülne egy kültéri fitneszpark a Kölesd, . Fontos feladat a közterületek virágosítása, zöldítése, fásítása. A közterületek gondozása (rendszeres növénytelepítés) elengedhetetlen a rendezett település megteremtéséhez.
Emellett a község elhelyezkedése miatt (domboldal-völgy) kiemelten fontos a csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése.
A kölesdi temetőben a ravatalozó felújítása, illetve előtető építése a cél.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2020-2021.	játszóterek felújítása
2022.	kültéri fitneszpark
2020-2025.	csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése/rekonstrukciója
2023.	ravatalozó felújítása, előtető építése
2020-2025.	parkosítás

f) Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Fontos a közutak állagmegóvása, a kritikus útszakaszok javítása, továbbá egy parkoló kialakítása az általános iskola épülete elé.

Megvalósítás időpontja	Fejlesztési cél
2023.	központi buszmegálló kialakítása
2022.	általános iskola előtt parkoló kialakítása
2023.	Kölesd, Zsámbék utcai játszótérnél parkoló kialakítása
2023.	temető hátsó út kialakítása
2020-2021.	Zsámbék utca útfelújítása
2024.	Öreg utca felújítása

2024.	Rákóczi utca felső szakaszának útfelújítása
2022.	Szekszárdi utca járdáinak útfelújítása
2024.	Ady utca útfelújítása
2025.	Toldi utca útfelújítása
2025.	Rózsa Ferenc utcában járda kialakítása

2. A megvalósítás mechanizmusa

Az 1. pontban felvázolt gazdaságfejlesztési program finanszírozásának alapvetően három lehetséges forrása van:

1. Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések
A 2021-2027 között hozzáférhető, európai uniós célkitűzések elvei mentén felhasználható támogatások és források, a jelenlegi fejlesztéspolitikai rendszerben a megyei integrált területi program finanszírozása mentén.

2. A Kormány támogatásával megvalósuló fejlesztések
A 2018-as országgyűlési választások előtt a Kormány meghirdette a Modern Falvak Programot. A Magyar Falu Program lehetőséget kínál a kisebb adóerőképességgel rendelkező falvak számára, hogy önerő nélkül is fejlődhessen infrastruktúrájuk. A fejlesztések által pedig növekedhessen a népességmegtartó képességük. Emellett nagy segítséget jelent minden kisebb településnek a Belügyminisztérium által évről évre meghirdetett önkormányzati fejlesztések pályázat, továbbá a Jövőnk Energiája Térségfejlesztő Alapítvány által meghirdetett pályázatok.

3. A község saját bevételei

Az önkormányzatok gazdaságfejlesztési tevékenységének forrását, a fent említett kormányzati és uniós támogatásokon túlmenően, a stabilitási törvény szabta keretek közt a Kormány engedélyével bevont visszterhes hitelintézeti források, illetve az önkormányzat saját bevételei szolgálják. Ez utóbbiak jellemzően szűkösek, forrásuk a település közhatalmi bevételei, leginkább a helyi iparűzési adó (HIPA) és a gépjárműadó, amelynek 40 %-a maradt az önkormányzatoknál. Sajnos a COVID-19 járvány miatti veszélyhelyzet elrendelését követően a 2020. évi gépjárműadó teljes egészét a járvány elleni védekezés céljából át kellett engedni a központi költségvetésnek. A 2021. évi költségvetési tervezet is a központi költségvetés részére átutalandó adóként számít a gépjárműadóra, így ezzel az adónemmel a jövőben valószínűleg már nem tudnak számolni a települési önkormányzatok. Kölesd település esetében ez

azt jelenti, hogy tovább csökken az egyébként is szűkös, fejlesztésre szánt saját források összege.

Összességében elmondható, hogy a kitűzött célokat, tervezett fejlesztéseket és felújításokat településünk szinte kizárólag csak pályázati forrásból tudja megvalósítani, az önkormányzat bevétele szűkös, csak a kisebb és szükségszerű munkák elvégzésére elegendő.